

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Владислав Маринов, Катедра по съвременен български език, Филологически факултет, Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ, бр. 61 от 05. 08. 2016 г.

Единствен участник в конкурса за доцент по български език (фонетика и фонология), професионално направление **2.1. Филология**, е гл. ас. д-р Гергана Димитрова Падарева-Илиева.

Гл. ас. д-р Гергана Падарева-Илиева завършва висшето си образование в ЮЗУ „Неофит Рилски“ през 1998 г. Започва работа в Катедрата по български език в ЮЗУ „Неофит Рилски“ през 2000 г. като хоноруван асистент, през 2006 г. е назначена на редовен трудов договор като старши асистент, а през 2007 г. е повишена в главен асистент. От 2006 г. е доктор по обща и експериментална фонетика след успешна защита на дисертационен труд на тема „Експериментално изследване на интонацията (Семантичен модел)“. Г. Падарева-Илиева е специализирала в университетите в Гент (Белгия) и Люблин (Полша), а също така е била и гост-лектор в *University of West Bohemia* в Пилзен (Чехия). Постоянен член е на *International Speech Communication Association (ISCA)*, *Съюза на учените в България* и *Международното социолингвистическо дружество*. Също така е и член на редколегиите на *American International Journal of Humanities and Social Science*, *Journal of Modern Education Review*, *American Journal of Educational Research*, *Годишника на Филологическия факултет (ЮЗУ „Неофит Рилски“)* и на сборника в чест на 80-годишнината на проф. Славчо Петков „Лингвистиката: история, предизвикателства,

перспективи“. От казаното личи, че д-р Г. Падарева-Илиева чрез дейността си представя достойно в научните среди Катедрата по български език и Югозападния университет „Неофит Рилски“ не само в България, но и в чужбина.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

В конкурса гл. ас. д-р Гертана Падарева-Илиева участва с тридесет и една публикации, от които **2** монографии (1 в съавторство с Б. Тодорова), **2** учебника (1 в съавторство с Б. Тодорова), **6** статии в чужбина (1 в съавторство със С. Мицова в реферираното списание *International Journal of Linguistics and Communication*) и **21** публикации в България в научни сборници и списания, част от които също са реферирани. Не бива да подминаваме и факта, че част от публикациите ù са на английски език и Г. Падарева-Илиева е цитирана **16** пъти от наши и чужди учени. Наред с това д-р Г. Падарева-Илиева е участвала в **5** проекта, ръководила е трима дипломанти, работи успешно със студенти, води занятия по над **10** дисциплини, измежду които „Фонетика и фонология на българския език“, „Морфология на българския език“, „Синтаксис на българския език“, „Радиото като СМК“, „Похвати в радиожурналистиката“ и др., преподава български език на чуждестранни студенти, разработва учебни планове и др. Дори беглият поглед върху научната и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Г. Падарева-Илиева ни показва, че кандидатката съчетава успешно научната с учебно-преподавателската дейност и е не само перспективен учен в областта на фонетиката и фонологията, но и добре подготвен преподавател.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Научната дейност и публикациите на д-р Г. Падарева-Илиева са свързани предимно с фонетиката, фонологията и медийната реч. В монографията, с която участва в конкурса, и в **11** от приложените статии и доклади, посветени на интонацията, Г. Падарева-Илиева разглежда ролята на интонацията в комуникативния акт и доказва важноста ѝ при декодирането на изреченската семантика. Като положителна черта мога да отбележа, че авторката не остава само в полето на теоретичната фонетика и фонология, а насочва вниманието си и към проблеми с интердисциплинарна насоченост, и по-конкретно – приложението на съвременни софтуерни продукти, напр. *Praat*, *SIL Acoustic Speech Analyzer*, *Visi-Pitch (MSP, Real time spectrogram)*, при изследване на комуникационни нарушения, както и при отклонения от правоговорната норма. Резултатите са публикувани в **9** статии, издадени у нас и в чужбина, както и в учебника „Акустичната фонетика при изследване на комуникативни нарушения“ (Благоевград, 2015). Основните цели на учебника са да покаже възможностите на фонетиката при диагностиката на комуникативните нарушения. В текста са представени особеностите на **звука** (артикуляционни особености, форманти и формантни преходи, времето до началото на звучене) и **сричката**, както и спецификите на суперсегментните единици **ударение** и **интонация**. Извършените лично от авторката експерименти са илюстрирани чрез множество графики.

В поредица от статии д-р Г. Падарева-Илиева разглежда проблем, на който досега лингвистиката не отделя достатъчно внимание – за артикулацията на алвеоденталната съгласна [л] като [љ], а студията (в съавторство със С. Мицова) „Is Bulgarian Language Losing Its Alveodental Consonant [l]?“ е първото изследване по този въпрос, публикувано в реферирано списание в чужбина. От гледна точка на фонологията представляват интерес наблюденията за повишената фреквентност на

прехода *л > ѱ* и превръщането му в устойчива тенденция. Проучванията на д-р Г. Падарева-Илиева, свързани с особеностите на речта на възрастни заекващи, са едни от първите в България, в които се прави лингвистичен анализ на проявите на заекване, както и се акцентира върху особеностите във формантните преходи на втория формант (F₂) при лица с това комуникативно нарушение.

Не на последно място искам да отбележа и работите на гл. ас. д-р Г. Падарева-Илиева, посветени на медийната реч, като и тук по-голямата част от темите са пречупени през призмата на фонетиката, напр. изследването върху спецификите на интонацията в речта на три типа радиокомуникатори: *новинар, футболен коментатор, радиоводещ*; изследванията върху правоговорната норма и отклоненията от нея и т.н. Доказателство за актуалността на изследваната проблематика са и забелязаните **16** цитирания, някои от които в списания, индексирани в *Scopus, Google Scholar, РИНЦ* и др., което е добър атестат за качеството на работата ѝ.

III. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към качеството и количеството на представените ми трудове от д-р Г. Падарева-Илиева. Документите са изготвени съобразно изискванията на ЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски“. Препоръчвам на Г. Падарева-Илиева да запази интереса си към клиничната фонетика и практическото приложение на фонетиката в областта на логопедията.

IV. Заключение

Представените факти показват, че трудовете на гл. ас. д-р Г. Падарева-Илиева са значителен принос в областта на фонетиката и фонологията, като наред с това тя притежава и богат преподавателски и

административен опит, затова предлагам на уважаемите членове на научното жури да изберат Гургана Димитрова Падарева-Илиева за **доцент** по български език (фонетика и фонология) в Катедрата по български език към Филологическия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

21. 10. 2016 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Владислав Маринов/